

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
БАЛТАСИНСКОГО
ГОРОДСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
БАЛТАСИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БАЛТАЧ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
БАЛТАЧ ШӘҺӘР ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
«24» февраль 2026 ел

КАРАР
№ 16

Халыкка хокукый яктан яктырту һәм хокукый мәгълүмат бирү турында

«Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында " 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль закон белән, «Россия Федерациясендә түләүсез юридик ярдәм турында» 2011 елның 21 декабрендәге 324-ФЗ номерлы Федераль законның 28 статьясындагы 1 һәм 3 пунктларында, «Балтач шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге уставы белән карар бирәм:

1. Әлеге карарның кушымтасы нигезендә халыкны хокукый агарту һәм халыкка хокукый мәгълүмат бирү турындагы Нигезләмәне расларга.
2. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны үземдә калдырам.

Балтач шәһәр жирлеге
башкарма комитеты житәкчесе

И.Д.Габдрахманов

Халыкка хокукый яктан яктырту һәм хокукый мәгълүмат белән тәмин итү турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 20.03.2025 номерлы 33-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль закон белән, «Россия Федерациясендә түләүсез юридик ярдәм турында» 2011 елның 21 декабрдәге 324-ФЗ номерлы Федераль законның 28 статьясындагы 1 һәм 3 пунктларында хокук бозуларны профилактикалау максатларында халыкка хокукый белем бирү һәм хокукый мәгълүмат бирү буенча Балтач шәһәр жирлеге башкарма комитетының эшен оештыру тәртибен билгели.

1.2. Гражданнарга һәм оешмаларга хокукый белем бирү һәм хокукый мәгълүмат бирү шушы максатларда гамәлгә ашырыла:

- муниципаль берәмлек территориясендә хокук бозуларны профилактикалау;
- кеше һәм граждан, жәмгыять һәм дүлэт хокукларын һәм ирекләрен яклауны хокукка каршы янаулардан тәмин итү;
- жирле үзидарә органнарында гражданнарның конституциячел хокукларын иң яхшы гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;
- халыкның хокукый культурасы дәрәжәсен күтөрү;
- гражданнар һәм оешмалар өчен шартлар тудыру муниципаль хокук мәсьәләләрендә мөстәкыйль юнәлеш тотарга.

Гражданнарга һәм оешмаларга хокукый мәгълүмат бирү һәм хокукый белем бирү эшчәнлегә мөрәжәгатьләргә карауны һәм хәл итүне алыштырмый.

2. Халыкка хокукый мәгълүмат житкерү

2.1. Жирле үзидарә органы һәм вазыйфай затлар гражданнар файдалана алырлык урыннарда массакүләм мәгълүмат чараларында, "Интернет" челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырырга яисә түбәндәге мәгълүматны башка ысул белән гражданнарга житкерергә тиеш:

- 1) түләүсез юридик ярдәм күрсәтү тәртибе һәм очраклары;
- 2) гражданнарның, юридик затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен, гражданнарның һәм юридик затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тоту, гамәлгә ашыру һәм яклау ысуллары, гражданнарның һәм юридик затларның бурычларын тәмин итү һәм мондый бурычларны башкару чикләре;

3) жирле үзидарә органы компетенциясе һәм эшчәнлек тәртибе, аларның вазыйфай затлары вәкаләтләре;

- 4) муниципаль хезмәтләр күрсәтү кагыйдәләре;
- 5) алар буйсынуындагы учреждениеләрнең һәм аларның вазыйфаи затларының жирле үзидарә органы карарларына һәм гамәлләренә карата шикаять белдерү нигезләрен, шартларын һәм тәртибен;
- 6) гражданнар тарафыннан юридик әһәмиятле гамәлләр башкару тәртибе һәм мондый гамәлләр башкарганда юридик хаталар;
- 7) гражданнарга түләүсез юридик ярдәм күрсәтүгә бәйле башка белешмәләр.

2.2. Хокукый мәгълүмат кирәк булган саен яңартылырга тиеш, әмма елга бер тапкырдан да ким түгел.

2.3. Балтач шәһәр жирлеге башкарма комитеты:

хокукый мәгълүматны брошюраларга, буклетларга, плакатларга һәм басма (өзерләү) заказ буенча яисә жирле үзидарә органнары катнашында башкарыла торган башка басма продукциягә кергү чараларын күрә;

халык чыгышлары барышында гражданнарга хокукый мәгълүмат житкерүне тәэмин итәләр;

гражданнарны шәхси кабул итү барышында гражданнарга хокукый мәгълүмат житкерүне тәэмин итәләр;

гражданнарга хокукый мәгълүмат житкерүгә багышланган көннәр оештыралар; хокукый мәгълүмат бирүгә һәм хокукый агартуга, шулай ук аларны максатчан аудитория арасында таратуга юнәлтелгән презентацияләр, фильмнар һәм видеороликлар эшләүне оештыралар;

халыкка бушлай юридик ярдәм күрсәтү максатларында юридик кабинет эшчәнлеген оештыра.

3. Халыкка хокукый яктан яктырту

Балтач шәһәр жирлеге башкарма комитеты шәһәр жирлеге халкы арасында хокук белемнәрен тарату һәм пропагандалау чаралары комплексын гамәлгә ашыра (Россия Федерациясе законнарында каралган гражданнарның хокуклары, ирекләре һәм законлы мәнфәгатьләре характеры һәм чикләре, аларны гамәлгә ашыру һәм яклау ысуллары, шул исәптән хокукка каршы янаулардан, Балтач шәһәр жирлегенең жирле үзидарә органнары компетенциясе һәм эшчәнлегә тәртибе турында һ.б.).

3.2. Халыкны хокукый агарту шәһәр жирлеге башкарма комитеты карары белән расланган халыкны хокукый агарту чаралары планы (алга таба - план) нигезендә гамәлгә ашырыла.

План хокукый культураны арттыруга, халыкның хокукый белемен һәм хокук аңын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар исемлеген үз эченә ала, шул исәптән:

хокукый мәгълүматтан файдалана алуны тәэмин итү, мәгълүмати хокукый ресурсларны үстерүне кертәп, гражданнарга һәм оешмаларга хокукый мәгълүмат бирү системасын үстерү;

китапханәләрдә һәм мәгариф оешмаларында хокукый мәгълүмат үзәкләре эшчәнлегенә ярдәм итү;

хокукый культураны үстерүгә һәм халыкның хокукый аңын күтәрүгә юнәлдерелгән фәнни-гамәли конференцияләр, семинарлар һәм түгәрәк өстәлләр

оештыру һәм үткөрү;

халыкның электораль активлығын арттыруга юнәлдерелгән чаралар уздыру;
халыкка хокукий белем бирүгә юнәлдерелгән мәгълүмати һәм методик материаллар чыгару һәм түләүсез юридик ярдәм күрсәтү тәртибе турында мәгълүмат бирү.

3.3. План календарь елга төзелә һәм муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырыла.

3.4. Халыкны хокукий агарту һәм хокукий мәгълүмат бирү эшен оештыру максатларында Балтач шәһәр жирлеге башкарма комитеты боерыгы белән халыкны хокукий агарту һәм халыкка хокукий мәгълүмат бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен җаваплы вазыйфаи зат (структур бүлек) билгеләнә (алга таба - вәкаләтле зат).

3.5. Вәкаләтле зат тарафыннан даими нигездә (кварталга кимендә 1 тапкыр) Балтач шәһәр жирлеге территориясендә жинаятьчелек һәм хокук бозулар торышы буенча аналитик эшчәнлек алып барыла, аның нәтижеләре гражданны хокукий агарту һәм хокукий мәгълүмат бирү эшендә файдаланыла.

3.6. Әлеге Нигезләмәнең 3.5 пунктында күрсәтелгән эш әйләнәсендә федераль кануннарда билгеләнгән хокук бозуларны профилактикалау субъектлары катнашында үткөрелә.

3.7. Балтач шәһәр жирлеге башкарма комитеты агымдагы календарь елда хокук белеме һәм хокукий мәгълүмат бирү эшчәнлегенә турында мәгълүматны гомумиләштерә. Хокукий агарту һәм хокукий мәгълүмат бирү эшчәнлегенә нәтижеләре ел саен 25 декабрьгә кадәр жирле үзидарәнең вәкиллеке органы утырышында карала.